WIKIPEDIA

Vestfrisisk

«Vestfrisisk» kan også referere til Friesland og frisere.

Vestfrisisk ((*Westerlauwersk*) *Frysk*) er det frisiske språket som snakkes i de nederlandske provinsene Friesland. I tillegg til vestfrisisk eksisterer fortsatt de mindre frisiske språkene østfrisisk (saterfrisisk) og nordfrisisk.

Vestfrisisk	
(Westerlauwersk) Frysk	

Brukt i	Nederland
Region	Vadehavskysten
Antall brukere	440 000[1]
Lingvistisk klassifikasjon	Indoeuropeisk Germansk Vestgermansk Frisisk **Vestfrisisk**
Offisiell status	
Offisielt i	Friesland (Nederland)
Språkkoder	
ISO 639-1	`fy`
ISO 639-2	`fry`
ISO 639-3	`fri` – vestfrisisk `stq` – saterfrisisk `frr` – nordfrisisk

 Wikipedia på vestfrisisk
Portal: Språk

Innhold

Offisielt frisisk

Offisielt frisisk er utviklet basert på dialektene kleifrisisk og woudfrisisk, denne blir brukt i undervisning og i offentlig forvaltning. Frisisk rettskrivning har gått gjennom flere reformer, sist med Steatestavering (Statsrettskrivinga) for den Frisiske provinsen i 1980.

Nederland anerkjenner frisisk som nasjonalt minoritetsspråk. I tillegg er språket beskytta av den europeiske traktaten for vern av regionale minoritetsspråk. Frisisk språk og litteratur er valgfritt fag i Friesland og man kan ta eksamen på videregående nivå. Videre kan man studere frisisk ved Universitetene i Amsterdam (Universiteit van Amsterdam) og Groningen (Rijksuniversiteit Groningen).

Dialekter

Frisisk kan deles opp i følgende dialekter:

1. Noordhoeks (nord for Dokkum)
2. Kleifries (nord og vest for Leeuwarden (Ljouwert))

3. Woudfries (øst i Friesland og lengst vest i provinsen Groningen)
4. Zuidwesthoeks (lengst sør og sørvest i Friesland)
5. Hindeloopers (i Hindeloopen)
6. Aasters og Westers (øst og vest på øya Terschelling)
7. Schiermonnikoogs (på øya Schiermonnikoog)

Provinsen Friesland

Antall brukere

I 2004 ble frisisk snakket av omtrent 440 000 i Friesland. Av disse hadde omtrent 350 000 frisisk som morsmål, det tilsvarer litt over halvparten av befolkninga i Friesland. Det finnes ingen nyere undersøkelse om hvor mange som snakker frisisk på verdensbasis. I en publikasjon i 1976 ble antallet frisiskspråklige anslått til 700.000.[2]

Relaterte språk

Siden det 16. århundre blei det i en del frisiske byer snakka et blandingsspråk av hollandske dialekter og frisisk. Denne er kjent som byfrisisk. Denne språkvarianten som vanligvis regnes som en nederlandsk dialekt, snakkes i tillegg i Bildt, på øya Ameland og i Midsland på øya Terschelling.

Eksempel

Et eksempel på frisisk (*Lytt*):

Bûter, brea, en griene tsiis; (smør, brød og grønn ost)
wa't dat net sizze kin, is gjin oprjochte Fries. (den som ikke kan si det, er ingen oppriktig friser)

Et annet eksempel er den frisiske nasjonalsangen, De âlde Friezen. Første vers og refreng går slik:

Frysk bloed tsjoch op! Wol no ris brûze en siede,
En bûnzje troch ús ieren om!
Flean op! Wy sjonge it bêste lân fan d'ierde,
It Fryske lân fol eare en rom.

Refreng: Klink dan en daverje fier yn it rûn
Dyn âlde eare, o Fryske grûn!
Klink dan en daverje fier yn it rûn
Dyn âlde eare, o Fryske grûn!

Se også

- Frisisk

Referanser

1. ^ Ethnologues tall for frisisk (http://www.ethnologue.com/show_family.asp?subid=90435)
2. ^ «Gordon, Raymond G., Jr. (ed.), 2005. Ethnologue: Languages of the World, Fifteenth edition. Dallas, Tex.: SIL International. Online version». Arkivert fra originalen 18. april 2008. Besøkt 23. desember 2007.

Eksterne lenker

- On-line Cursus Fries (https://web.archive.org/web/20100829001320/http://www.allezhop.de/frysk/)